

Homília apoštolského prefekta v Azerbajdžane Mons. Vladimíra Feketeho SDB, ktorá zaznela na slávnostnej svätej omši na celonárodnej púti k Sedembolestnej Panne Márii v Šaštíne – v septembri 2019.

Zhromaždili sme sa v Šaštíne na výročnej mariánskej púti. Mnohí z vás pricestovali zďaleka v duchu viery, aby ste tu načerpali duchovnú silu pre svoj život.

Posledné týždne som sa za túto púť a za jej účastníkov veľa modlil. Pýtal som sa v duchu, čím môžem prispieť, aby ste neodišli zo Šaštíne naprázdno. Aby sa vás práve tu a teraz dotkla zachraňujúca a žehnajúca Božia dlaň; aby nám Božia milosť pomohla pretrhať jemné pavučiny alebo i pevné putá slabostí a zlozvykov, ktoré nám ubližujú viac, ako všetky nepriaznivé vonkajšie okolnosti.

Stojíme v tieni našej národnej baziliky, zasvätenej Sedembolestnej. Tento nádherný chrám tu vyrástol z potu a námah našich predkov, ale predovšetkým z ich hlbokkej viery. Je majákom, ktorý po stáročia vytrvalo ukazuje na nebo. Pripomína nám, že Ježiš Kristus, Boží Syn je jediný Záchranca človeka, ktorý nás všetkých zveril svojej matke Márii a dal nám ju za našu duchovnú Matku, Učiteľku a Pomocnicu. Tak ako toľké generácie pred nami, aj my dnes môžeme tu, pri jej nohách, nájsť svetlo i posilu.

Panna Mária Sedembolestná, čo nám chceš dnes povedať?

Je toho toľko, čo nás znepokojuje, čo v nás vyvoláva otázniky, obavy a bezradnosť. Ako máme žiť v tomto chaotickom svete? Ako sa zorientovať v spleti mienok, niekedy poloprávd a klamstiev? Čo máme robiť, aby sa z nás nestalo „ohlušené a otupené stádo“, ktoré je manipulované a zneužívané temným silami z úzadia?

Aj vďaka moderným technológiám sa dnes tak ľahko vyrábajú a tak rýchlo šíria polopravdy i vyslovené klamstvá! A niekedy sa zdá, že už niet ani času, ani síl ba ani žiadnej autority, ktorá by tieto klamstvá vedela odhaliť a uviesť na správnu mieru. Je toho toľko, čo nám treba pripomenúť, objasniť a zdôvodniť!

Panna Mária, prišli sme sem, pretože veríme, že sa od Teba môžeme mnohému naučiť.

Dnes si v Tvojej škole chceme pripomenúť tri jednoduché slová. Slová, ktoré sa viažu na Tvoj život a ktoré sa zároveň bytostne dotýkajú každého jedného z nás. Sú to slová, ktorým nie

vždy dosť rozumieme a preto je nám niekedy ťažké prijať ich.

Prvým slovom je BOLESTĚ.

Niet na zemi človeka, ktorý by nemal osobnú skúsenosť s bolesťou. Od počiatkov svojej existencie sa ľudia pýtajú odkiaľ sa vo svete objavilo utrpenie a bolesť a aký zmysel majú v našom živote. Pre

veriaceho človeka je prítomnosť utrpenia v jeho živote a v živote jeho blízkych skúškou jeho viery v dobrého a láskavého Boha.

Bolesť je človeku niekedy na ošoh. Môže mu pomôcť uvedomiť si jeho hranice. Pre mnohých svätcov to bolo práve utrpenie, ktoré ich priviedlo k zanechaniu bezbožného spôsobu života a k primknutiu sa k Bohu.

Azda najťažšie je nám prijať utrpenie a smrť malých detí. Práve toto býva častým argumentom, ktorým si neveriaci ospravedlňujú svoju neveru. Na prvé počutie ich argumenty znejú

logicky. Ak Boh nemôže odstrániť zo sveta utrpenie nevinných detí, tak potom nie je všemohúci. Ak by ho mohol odstrániť, ale neurobí to, tak potom v ňom niet lásky. Logicky teda - podľa ateistov – Boh, ktorého nám predstavil Ježiš Kristus ako starostlivého Otca a všemohúcu Lásku, neexistuje – pretože alebo nie je Všemohúci alebo nie je Lásku.

My veríme, že Boh je Všemohúca Lásku a ak dopúšťa utrpenie a smrť nevinných, robí tak preto, lebo tento pozemský život nie je v jeho očiach jedinou a najvyššou hodnotou. Nie je to celý náš život. Veríme, že pozemský život je veľmi dôležitou, ale iba prechodnou časťou života a prípravou k novej, trvalej forme našej existencie vo večnosti.

Biblia podáva veľa svedectiev o utrpení spravodlivých a o význame zástupnej bolesti. To, že Boh neušetril pred utrpením a smrťou ani Ježiša Krista ani Pannu Máriu nám hovorí, že prijaté a v dôvere v Boha prežité utrpenie má v sebe čosi božské, pre nás nepochopiteľné, ale pre Božie kráľovstvo veľmi dôležité.

Nie, ani ja neverím v Boha, ktorý by sa ľahostajne alebo cynicky díval na ubolené srdce matky, držiacej v náručí svojej zomierajúcej dieťaťko... Verím však, že Boh môže a chce každú našu bolesť a nešťastie premeniť na čosi pozitívne, hoci to spočiatku ostáva pred nami skryté.

Je dôležité nadľahčovať si navzájom svoje kríže, liečiť chorých a umenšovať vo svete bolesť.

Ale zároveň je treba počítať s tým, že bolesť bude vždy súčasťou nášho života na tejto zemi a treba sa na ňu privykať. Tí, ktorí nám sľubovali a budú sľubovať bezbolestný život a raj už tuná na zemi, nás buď vedome klamú, alebo sú sami oklamaní Zlým duchom.

Tu na zemi sú len dva druhy bolesti. Jedna iba bolí. Tá druhá človeka mení.

Svätý Ján Pavol II. hovorieval, že z pochopeného zmyslu utrpenia pramení vnútorná radosť.

A apoštol Pavol veriacich v Kolosách ubezpečuje, že teraz síce pre svoju vieru trpí, ale raduje sa z toho, pretože spoznal pravý zmysel ľudského utrpenia: doplniť na svojom tele to, čo chýba vytrpieť do plnej miery Kristových útrap pre jeho Cirkev. (porov. Kol 1,24)

Sedembolestná Panna Mária, príklad Tvojich bolestí a Tvojej odovzdanosti sa do Božej vôle, inšpiroval a posilňoval celé generácie našich predkov, osobitne na tomto mieste. Osúšal slzy a vlieval novú nádej do ubolených srdc. Prosíme Ťa, pomáhaj aj dnes svojim príhovorom a posilou všetkým, ktorí trpia. A pomáhaj i nám, aby rástla naša citlivosť na utrpenie druhých a schopnosť pomáhať im odhaľovať zmysel utrpenia a s kresťanskou odovzdanosťou ho prijímať.

Druhé slovo je POSLUŠNOSŤ

Ak sa dnes ktosi ešte odváži hovoriť o dôležitosti poslušnosti, musí počítať s tým, že ho nebudú počúvať, alebo ho obvinia, že propaguje čosi prežité. Poslušnosť vraj obmedzuje človeka, jeho slobodu a zdravý rozvoj. A pretože bola v histórii toľko krát zneužitá, treba ju odstrániť. Možno ju azda tolerovať v detskom veku alebo na vojenčine, ale v bežnom živote moderného človeka niet viac pre poslušnosť miesta.

Niektorí rodičia sa už neodvážia vychovávať v poslušnosti a podriadenosti pravidlám ani svoje deti. Zriekajú sa svojho práva byť autoritou a chcú byť pre svoje deti iba priateľmi alebo partnermi.

To je omyl! Pravidlá, zdravá poslušnosť a hranice dieťa nielen obmedzujú. Oni ho i chránia, a najmä v detskom veku a počas dospievania sú pre jeho sebaistotu a zdravý rast nenahraditeľné!

Nie je teraz mojím cieľom vysvetľovať alebo obhajovať dôležitosť zdravej poslušnosti pri výchove detí. Chcel by som skôr na príklade Panny Márie, ktorá bola po celý život poslušná Božiemu vedeniu ponúknuť niekoľko myšlienok o tom, aké miesto má mať poslušnosť

z viery v živote nás, dospelých a možno osobitne tých, ktorí majú byť autoritou pre iných.

Keď sa Panna Mária dozvedá, že sa má stať Matkou predpovedaného Mesiáša, nerozumie a bráni sa prijať túto úlohu. Povzbudená Božím poslom však napokon hovorí FIAT – nech sa mi stane to, k čomu ma povoláva Boh, aj keď tomu nerozumie a možno sa bojí. Nechce sa silou-mocou držať svojich plánov a predstáv. Verí, že ak Boh od nej čosi žiada, pomôže jej, aby bola schopná to i uskutočniť.

Koľko nenaplnených ľudských snov, túžob a predstáv okolo nás! Koľko ľudí sa cíti byť zbytočnými a nedocenenými, pretože sa nemohli v živote realizovať tak, ako si to vysnivali!

Bratia a sestry, Panna Mária nám ukazuje, že šťastie nespočíva v sebarealizácii za každú cenu.

Tou najistejšou sebarealizáciou je zveriť svoj život do Božích rúk.

Podriaďiť sa spoznanej Božej vôli - to nie je prehra. Naopak, je to cesta k tej najkrajšej sebarealizácii, ktorú pre nás vymyslel a naplánoval náš Tvorca.

Poslušnosť sa viaže na autoritu a už desaťročia počúvame, že autorita je v kríze. Sú ľudia, ktorí majú dar prirodzenej autority. Spontánne získavajú iných na svoju stranu a ľahko ich vedú presvedčiť o pravdivosti svojich názorov. Ak sa však človek obdarený prirodzenou autoritou nekonfrontuje s Bohom, ak sa s Bohom neráta, je v trvalom nebezpečenstve, že svoje dary zneužije vo svoj osobný prospech. Ľahko sa z neho stane manipulátor, možno i tyran. Tu je prameň korupcie a podvodov zo strany falošných prorokov. Príkladov z minulosti i súčasnosti je viac než dost.

Kríza autority žiaľ neobišla ani Cirkev. Je bolestné počuť o mravných zlyhaniach duchovných pastierov. Takéto fakty nemožno ospravedlňovať, ale ich pôvodcov treba brať na zodpovednosť. Nemenej bolestné je však aj byť svedkami pyšného a domýšľavého posudzovania Svätého otca. Ak na pápeža Františka útočí svet, je to normálne. Odkiaľ však berú oprávnenie kritizovať jeho slová a činy niektorí kňazi či biskupi? Len preto, že vzhľadom na svoj pôvod je iný, ako bol Ján Pavol II či Benedikt? Je chyba naozaj v pápežovi? Alebo niektorým našim duchovným chýba nielen úcta a poslušnosť k svojmu predstavenému ale i elementárna skromnosť v úsudku a pokora.

Verím, že v pápežovi Františkovi dal Boh Cirkvi proroka a duchovného vodcu pre moderné

časy. On sám pri každej príležitosti nezabudne pripomenúť: Prosím vás, modlite sa za mňa. Vypočujme túto jeho prosbu a denne sa modlime za Svätého otca, jeho spolupracovníkov a jeho službu. A ak si v našej prítomnosti niekto o neho neúctivo otrie svoje ústa, majme odvahu s láskou tohto pomýleného brata či sestru napomenúť a spýtať sa ho či sa za pápeža i modlí!

Tretie slovo VIERA

Pre niekoho je viera synonymom zaostalosti. Pre nás, ktorí sme dostali tento vzácny dar, je viera svetlom, v ktorom môžeme lepšie rozumieť sebe samým i svetu okolo nás.

Cirkev učí, že viera je nadprirodzená čnosť daná človeku Bohom, vďaka ktorej človek žije s Bohom vo vzťahu lásky a dôvery.

Viera je veľmi cenná, avšak krehká a v živote je vystavená mnohým skúškam. Vidíme, že môže nielen rásť, ale i slabnúť. Najmä naše opakované hriechy a slabosti sú schopné nás o ňu i úplne pripraviť.

K oslabeniu a postupnej strate viery vedie: zanedbávanie modlitby a duchovného života, agresívna sekulárna kultúra a konzumizmus, nedostatočné náboženské vzdelávanie sa, traumy zo strát a bolesti, pohoršenie spôsobené hriechmi veriacich a iné. Apoštol Pavol povzbudzuje veriacich v Efeze (6,16) Pri všetkom si vezmite štít viery, ktorým môžete uhasiť všetky ohnivé šípy zloducha! A v liste Hebrejom 11,6 čítame - Bez viery je nemožné páčiť sa Bohu.

Viera nie je iba prijatím faktu, že Boh existuje; viera je viac – je prejavom dôvery v Boha. Živá viera osvecuje oči srdca, aby bolo schopné vidieť Božiu moc a jej prejavy. Živá viera prebúdza v srdci človeka veľké ideály, pomáha mu prekonávať ťažkosti a dosahovať cieľ.

A takúto vieru vidíme na Panne z Nazaretu. Je pravdou, že žila v dobe a kultúre, ktorá nebola taká nepriateľská viere, akou je táto naša. Ale aj ona musela o svoju vieru bojovať, chrániť si ju a rozvíjať. Koľkí naši bratia a sestry, ktorí dostali v krste dar viery, ju postupom času zanedbali alebo sa jej ľahkovážne vzdali!

Prosíme Ťa, Sedembolestná Matka, pomáhaj márnokratným synom a dcéram, ktorí stratili svoju vieru pochopiť o aký poklad sa pripravili. Pomôž im zanechať hriech a nastúpiť na cestu pokánia. Otvor ich srdcia pôsobeniu Božej milosti, daruj im vytrvalosť v premáhaní slabostí a v konaní dobra. Všetkým nám pomáhaj byť pohotovými povzbudzovať

pochybujúcich, podopierať skleslých a byť vždy pripravení svedčiť o svojej viere.

Drahí bratia a sestry, dovoľte mi na záver ešte poslednú myšlienku. Už na budúcu nedeľu sa uskutoční v Bratislave tretí Národný pochod za život. Som na Slovensku iba krátko, ale na adresu Pochodu počúvam rôzne mienky: hlasy nadšencov, ktorí sa tešia a pripravujú sa aj so svojim deťmi cestovať do Bratislavy, ale i hlasy pochybovačov, ktorí sa ma pýtajú, či námaha s tým spojená stojí za to a či vôbec prinesie nejaké výsledky.

Je na každom jednom z nás, ako sa rozhodneme. Teší ma však, že na Slovensku sú ešte stále desaťtisíce ľudí, ktorí chápu dôležitosť podpory rodiny i potrebu zastáť sa verejne práv tých najohrozenejších; tešíma, že sú tu desaťtisíce rodín, ktorí majú svoje problémy i ťažkosti, ale dokážu zabudnúť na seba a sú hotoví obetovať svoj čas i prostriedky, aby aj navonok prejavili svoju vieru i svoje odhodlanie chrániť ľudské a kresťanské hodnoty v našom národe.

Panna Mária, pomáhaj nám, aby sme boli tak ako Ty pozorní na znamenia čias a na Božie vedenie; aby sme sa stávali múdrymi správcami Božích tajomstiev a vedeli chrániť poklad viery vo svojich srdciach. Pomáhaj nám, aby sme vedeli spoznať a s odvahou naplniť svoje životné poslanie a aby sme sa tak stali soľou zeme a svetlom sveta. Amen.

Zdroj: TK KBS